
Grama Lakshmi

ग्रामलक्ष्मी

Document Information

Text title : Grama Lakshmi

File name : grAmalakShmI.itx

Category : misc, sanskritgeet

Location : doc_z_misc_general

Author : Kapiladeva Dwivedi

Proofread by : Mandar Mali

Translated by : Mandar Mali

Description/comments : Rashtragitanjali, Kapiladeva Dwivedi (Ed.)

Acknowledge-Permission: Kapiladeva Dwivedi, Vishvabharati Anusandhan Parishad, Varanasi

Latest update : May 1, 2020

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 31, 2020

sanskritdocuments.org

ग्रामलक्ष्मी

(गीतिका) (भुजङ्गप्रयातवृत्तम्)
इयं ग्रामलक्ष्मीर्मुदं सन्तनोतु
इयं ग्रामलक्ष्मीः श्रियं सन्ददातु ।
क्वचित् पुष्पवृद्धिः क्वचित् सस्य वृद्धिः
क्वचिद् धान्यपुष्टिः श्रियं सन्तनोति ॥ इयं० ॥

कृषेरुन्नतौ दत्तचित्ता समेऽपि
सदा खाद्य-योगो जलादेर्निषेकः ।
कृमीणां विनाशेन सस्यादि-वृद्धिः
मुदं कर्षकाणामजस्रं तनोति ॥ इयं० ॥

अविद्याऽन्ध-ग्रस्ताः पुरा शोक-त्रस्ताः
क्षुधा रोग ग्रस्ताः मुधा दैन्य ध्वस्ताः ।
इदानीं नवैर्योजनैः सङ्गतास्ते
नव ग्राम लोकाः श्रिया संयुतास्ते ॥ इयं० ॥

क्वचित् कूप-योगो नलानां नियोगः
क्वचित् कुल्यकाभिर्जलाना निषेकः ।
क्वचित् क्षारभूमिर्जलैरुर्वराऽऽस्ते
क्वचित् चक्रबन्धेन सस्याऽभिवृद्धिः ॥ इयं० ॥

क्वचिद् योजना स्वास्थ्य वृद्धयर्थमिष्टा,
रुजं ग्रामजानाः क्षयं प्रापयन्ति ।
रुजा मृत्युयोगः क्षयं याति नित्यं
जनाः स्वास्थ्य-लाभेन मोदेन हृष्टाः ॥ इयं० ॥

क्वचिद् दृश्यते योजना सन्ततैव
कुटीराश्रया वृत्ति-लाभार्थमेव ।
समे ग्रामजाताः धनं प्राप्य हर्षाद्

निजं क्लेशजातं मुदा विस्मरन्ति ॥ इयं० ॥

क्वचित् प्रौढ शिक्षा क्वचिद् बाल शिक्षा

अविद्याऽन्धकारः हुदो नाशयन्ति ।

अयं सर्वतो ज्ञान-शिक्षा-प्रसारं

शुचः ग्रामजानाः निहन्त्यांशु घोराम् ॥ इयं० ॥

पथामापणानां विकासैविवृद्धया

पशोः पालनेनाऽर्थ-वृद्धया च ग्रामाः ।

नवाऽविष्कृतैर्वीजजातैः प्रहृष्टा

कृषेरुन्नतिं वीक्ष्य मोदं भजन्ते ॥ इयं० ॥

विहायान्य विश्वास-मूला प्रवृत्ती

विहायाऽऽश्रयं पारदेश्यं स्वतन्त्रा ।

जनान्दोलनेनाऽऽत्म-नैर्भैर्य-वृत्त्या

मुदं संश्रिता शोक सन्ताप-मुक्ता ॥ इयं० ॥

सुखं धान्यवृद्धिर्जनानां समृद्धिः

सदा साधुभावाश्रया वृत्तिरिष्टा ।

प्रिये ग्रामलोके सुखं शान्तिमिष्टा

जनानां विकासं प्रमोदं तनोतु ॥ इयं० ॥

Proofread by Mandar Mali

Grama Lakshmi

pdf was typeset on May 31, 2020

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

